

Migrantengemeenschappen op zoek naar kerkruimte

Ter gelegenheid van de Ledenvergadering van SKIN op 26 april 2008 in Utrecht.
Opgesteld door Door Jelsma, bestuurslid van de Task Force; bijlage bij gehouden inleiding.

De Task Force Toekomst Kerkgebouwen concludeert o.a. naar aanleiding van de samenwerking met SKIN dat de ruimtebehoefte van migrantengemeenschappen onvoldoende doordringt in de Nederlandse samenleving en bij de grote gevestigde kerken. Dat geldt zowel voor christelijke als voor andere religieuze gemeenschappen. De Protestantse Kerk in Nederland en de Rooms-katholieke kerk zijn vanwege de daling van hun ledenaantal en de vergrijzing bezig met een drastische inkrimping van het gebouwenbestand. Migrantengemeenschappen komen maar heel beperkt in beeld als kandidaat nieuwe gebruikers, en vaak tijdelijk, tot er een definitief gebouwenbesluit is genomen. Deze situatie vraagt om aandacht van de samenleving en overleg van overheden, kerken en migrantengemeenschappen, om een oplossing te vinden voor de vreemde situatie dat er enerzijds kerkgebouwen worden gesloopt, terwijl ze anderzijds hard nodig zijn. De problematiek heeft duidelijk ook een financiële component, maar verdient alle aandacht; uit diverse onderzoeken blijkt hoe belangrijk ontmoetingsruimte is voor het thuisraken van migranten in de samenleving.

Vanwege deze jaarvergadering hierbij enige concrete tips, om de zoektocht van migrantenkerken naar beschikbare kerkruimte te vergemakkelijken.
Of een tip wel of niet voor uw bruikbaar is kunt u natuurlijk alleen zelf beoordelen.

Tips

- Laat uw gezicht zien. Zorg dat u plaatselijk bekend wordt, bij de kerken, maar ook daarbuiten. Maak duidelijk wat u voor organisatie bent, wat u voor mooie dingen doet. Benader de plaatselijke kranten met berichten over uw activiteiten en vermeld daar altijd bij dat u nog goede ruimte zoekt.
- Neem deel in netwerken, en overlegorganen. Zoals de plaatselijke Raad van Kerken, interreligieuze platforms, inspraakbijeenkomsten van de gemeente. Hier geldt de uitdrukking: 'Bekend maakt bemind'.
- Zoek aansluiting bij lotgenoten. Gezamenlijk bent u sterker als gesprekspartner naar de gemeente en komt een haalbare oplossing soms dichterbij. Via SKIN kunt u contact zoeken met migrantengemeenschappen die al met succes een ruimte hebben gevonden. Zij hebben vast goede tips.
- Zorg voor een goede organisatievorm van uw gemeenschap, een rechtspersoon zoals een Stichting of Vereniging. Een vast contactpersoon voor afspraken, penningmeester voor de huur. Dit kan onzekerheid wegnemen.
- Meld uw ruimtebehoefte geregeld bij de plaatselijke gemeente. Daar is soms een vorm van bemiddeling bij ruimtebehoefte. De afdeling Ruimtelijke Ordening of Stedelijke Ontwikkeling is meestal op de hoogte van tijdelijke leegstand van gebouwen, en bemiddelt soms ook voor tijdelijk gebruik daarvan. Houd er rekening mee dat bij gemeenten soms een afweershouding bestaat ten opzichte van religieuze organisaties, omdat men geen bemoeienis wil met religieuze zaken. Dit heeft te maken met de scheiding van kerk en staat in Nederland. Benadruk juist de maatschappelijke activiteiten die u onderneemt, en

het belang van uw organisatie voor de integratie van uw leden, en het actief deelnemen aan de samenleving.

- Denk voor de financiële ondersteuning (voor de huur van een locatie of het ondersteunen van activiteiten) aan de mogelijkheden van de WMO = de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Bij de gemeente is subsidie te verkrijgen om activiteiten en zorgtaken te ondersteunen, ook de benodigde ruimte daarvoor te helpen financieren. Een gemeenteambtenaar kan helpen om hiervoor een aanvraag in te dienen. Gemeenten zijn zich vaak wel bewust van de belangrijke maatschappelijke bijdrage die migrantenkerken leveren, zoals zorg voor zieken, ouderen, jongeren, en allerlei activiteiten en cursussen. Maak contact met een medewerker van de gemeente die voor de uitvoering van de WMO is aangesteld.
- Verduidelijk wat u precies nodig heeft. De benodigde ruimte en de wijze van gebruik. Ook het bedrag dat aan huur kan worden betaald. Denk vooruit over eventuele problemen rond overlast (zoals bijvoorbeeld met parkeren) en denk op voorhand aan oplossingen daarvoor.
- Stel bij medegebruik van een kerkruijnte een proefperiode voor, waarna in alle eerlijkheid kan worden besproken wat wel en niet goed ging.
- Neem contact op met de verenigingen van kerkbeheerders:
De VKB, Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN, www.kerkrentmeester.nl
De VBMK, Vereniging Beheerders van Monumentale Kerken, www.vbmk.nl
Vraag of u een oproep voor kerkruijnte mag plaatsen in hun tijdschrift of nieuwsbrief.
- Stel de koepelorganisaties van de grote kerken, in de regio waar u actief bent, per brief op de hoogte van uw ruimtebehoefte. Protestantse gemeentes en Katholieke parochies zijn zelf eigenaar van hun gebouw, maar u kunt uw ruimtegebrek wel kenbaar maken bij de regionale kerkelijke organisatie. Voor de Protestantse kerk vindt u de adressen op de website www.pkn.nl, waar ook een lijst met migrantenkerken is opgenomen. Bij de Rooms-katholieke kerk kunt u contact opnemen met het dekenaat of het plaatselijke bisdom. Een aantal kerkelijke organisaties heeft al actief meegewerkt om een onderdak te bieden aan een migrantenkerk.
- Plaats advertenties in de plaatselijke krant als u op een bepaalde plek gericht op zoek bent naar ruimte.
- Meld uw zoektocht bij SKIN en de Task Force Toekomst Kerkgebouwen. Wij kunnen uw verzoek weer meenemen in onze contacten.

Task Force Toekomst Kerkgebouwen

De Task Force Toekomst Kerkgebouwen is een landelijk opererend burgerinitiatief dat zich inzet om sloop van kerkgebouwen en kloosters te voorkomen. Zij wil bevorderen dat deze gebouwen weer een levend deel van de samenleving worden.

De voorzitter is dr. Frank Petter (in het dagelijks leven burgemeester van Woudrichem). Secretaris is drs. Rob Wolters (directeur van het European Centre for Nature Conservation in Tilburg). De uitgangspunten zijn vastgelegd in de 'Verklaring van Woudrichem'. Uitgebreide informatie is te vinden op de website www.toekomstkerkgebouwen.nl

Secretariaat Task Force Toekomst Kerkgebouwen
Rob Wolters, Kamerikstraat 11, 5045 TW Tilburg
E-mail: secretariaat.kerkgebouwen@gmail.com